

La força de la gravetat - Francesc Serés

Francesc Serés (Saidí, 1972) és autor d'una trilogia densa i circular, *De fems i de marbres*, que gira al voltant de la terra entesa com una ofrena malaguanyada. Amb els contes de *La força de la gravetat*, l'autor emprèn una maniobra de concreció, tant pel que fa a la llengua -que és més accessible- com a la geografia, ja que cada conte està situat en un indret determinat de Catalunya.

El llibre produeix una sensació de desolació i angoixa. Serés tria escenaris periclitats (antics pobles pesquers que viuen del turisme, mines abandonades, boscos incendiats) i hi situa personatges perplexos o alienats. Tant les relacions personals com les laborals menen a un atzucac: els amics cauen en addiccions mortals, els nens es moren quan juguen, les mares són abandonades pels fills... La fàbrica, omnipresent, consumeix l'energia dels treballadors, si no els mutila, i tot plegat és pitjor quan la tanquen, perquè aleshores esdevé un escenari sense personatges.

Molts personatges de Serés no tenen casa. Uns se senten al bordell com a la llar, d'altres viuen en una barraca, en un canyissar, en un terrat. Les seves històries no són només amargues, sinó –encara pitjor- irresoltes. Tenen en comú una cicatrització deficient, que en el conte *El llast* es vincula explícitament al fet col·lectiu: “Tots plegats heu arribat a un pacte tàcit que aixeca compartiments estancs entre vosaltres i ells, així ha funcionat la família, potser el país”.

Els diàlegs són escassos, la trama és prima i l'ambientació, excel·lent: Serés aixeca acta d'una geografia que ha deixat de ser rural poc abans de deixar de ser industrial, i que només s'identifica en el passat. A *La força de la gravetat*, tot cau: les famílies, els arbres, la terra. El to elegíac hi és ininterromput. Fins i tot el conte menys opressiu, *El do*, conté elements que poden precipitar el lector en la malenconia.